

PIO BISKUP
SLUGA SLUGU BOŽJIH
Na trajan spomen
APOSTOLSKA KONSTITUCIJA
UMBRATILEM
kojom se odobravaju
Statuti kartuzijanskog reda
Izvršnost kontemplativnog života

Svi oni, koji sukladno svome pravilu, provode život u samoći i odvojenosti od buke i ludosti svijeta, ne samo da sa svom svojom revnošću kontempliraju božanska otajstva i vječne istine, uzdižući gorljive i neprestane molitve Bogu da Njegovo kraljevstvo cvijeta te se danomice sve više širi, već i nastoje okajati i pružiti zadovoljštinu za krivnje, ne toliko svoje koliko ostalih ljudi, po propisanoj ili samoodabranoj pokori uma i tijela – za njih se svakako mora kazati da su izabrali najbolji dio, poput Marije iz Betanije.

Ne može se drugog savršenijeg stanja i pravila života predložiti ljudima, koji su osobito pozvani od Gospodina, da ga odaberu i prigrlje, dok prisno zajedništvo s Bogom i nutarnja svetost onih, koji provode samotnan život unutar tišine klaustara, uvelike pridonosi slavi svetosti koju neokaljana Zaručnica Isusa Krista nudi svima na udivljenje i nasljedovanje.

Vrijednost molitve i pokore

Ne čudi da su crkveni pisci minulih vjekova, želeći izložiti i uzveličati snagu i učinkovitost molitve ovih redovnika, došli dotle da su je usporedili s Mojsijevom molitvom, upućujući na

dobro poznati doganaj: kada je Jošua zapodjenuo borbu s Amalečanima u nizini, Mojsije je na vrhu obližnjeg brda molio i usrdno vapio Bogu da udijeli pobjedu njegovu narodu. Dok je Mojsije držao ruke uzdignute, Izraelci bi nadjačavali, a čim bi ih zbog umora malo spustio, Amalečani bi nadjačavali Izraelce. Stoga su mu Aron i Hur s obje strane držali ruke sve dok Jošua nije izašao pobjedonosan iz boja. Ovaj primjer veoma dobro označava vrijednost molitve redovnika, o kojima smo govorili. Njihove molitve imaju svoja dva uporišta u Oltarskoj žrtvi i pokorničkim djelima i na odrenen način slika su Arona s jedne i Hura s druge strane. Uobičajena je i uistinu najvažnija dužnost ovih samotnika, kao što smo gore razložili, prikazati se i posvetiti Bogu kao žrtve umilostive i pomirbene radi spasenja svoga i bližnjega – u poslanju službenih predstavnika ljudskoga roda.

Podrijetlo kontemplativnog oblika života

Ovaj se način života od najranijih vremena ukorijenio u Crkvi i proširio na sve strane, te se smatrao najsavršenijim i istovremeno korisnim i plodonosnim za cijeli kršćanski svijet, više nego što itko može pojmiti. Ako zanemarimo askete, koji su od samog početka naše vjere uobičavali živjeti tako strogo, iako su ostajali u svojim domovima, pa ih je sveti Ciprijan nazvao „odličnijim dijelom Kristova stada“, dolazimo do mnogih vjernika u Egiptu koji su se zbog progona kršćana za cara Decija sklonili u pustinjske krajeve Egipta, ali su, i nakon što je Crkvi bio vraćen mir, nastavili ondje živjeti jer su iz iskustva spoznali da je samotnički život, kakav su ondje provodili, najprikladniji za postizanje savršenstva. Broj ovih anahoreta bio je toliko velik te se govorilo da koliko ima granana u gradovima toliko je i stanovnika u divljini. Neki su od njih otišli živjeti daleko od svakog ljudskog društva, dok su drugi, pod vodstvom Antuna, započeli život u laurama. Ovo je početak života u zajednici koji se postupno razvio, upravljani i usmjeravani po odrenenim pravilima. Brzo se proširio po svim zemljama Istoka, po Italiji, Galiji i prokonzularnoj Africi.

Cilj kontemplativnog života

Ova se ustanova temelji na tome da monasi, svaki u skrovitosti svoje ćelije, odvojeni od svijeta i slobodni od svake vanjske službe, usmjere duh jedino na nebeske stvarnosti, pokazala se čudesnom u tome koliko se kršćanski svijet njome okoristio. Onodobni kler i laici nisu mogli ne uočiti, na svoju veliku korist, primjer dan od ljudi koji su zahvaćeni Kristovom ljubavlju prigrlili sve ono što je bilo najsavršenije i najtegnije, nasljeđujući nutarnji i skroviti život koji je On provodio u Svome domu u Nazaretu; te kao žrtve pomirne, Bogu posvećene dopunjuju što nedostaje mukama Kristovim.

Propadanje kontemplativnog života

Tijekom vremena čisti oblik kontemplativnog života, kako je nazvana ova ustanova, donekle se ohladio i opao. Iako su monasi trebali ostati odvojeni od skrbi za duše i drugih vanjskih službi, postupno su povezali razmatranje božanskih stvarnosti i kontemplaciju s aktivnim životom. Izgledalo im je potrebno priskočiti u pomoć svećenstvu, nedovoljnom za mnoge potrebe – te su ih biskupi usrdno pozivali da preuzmu širenje kulturne obnove koju je promicao Karlo Veliki. Uz to su neke zajednice bile oplijenjene i oslabljene zbog mnogobrojnih onodobnih nemira.

Potreba za obnovom

Za Crkvu je bilo veoma važno da ovaj najsvetiji način života, koji je neokrnljen kroz tolika stoljeća postojao u samostanima, ponovno bude priveden svome prvotnome sjaju, kao da se

nikada nije izobličio; kako nikada ne bi nedostajalo molitelja koji, nespriječeni bilo kojom dužnošću, neprestano zazivaju Božansko milosrđe i tako privlače s nebesa svaku vrstu blagoslova na ljude koji prečesto zaboravljaju svoje spasenje.

Obnova svetoga Brune

Sukladno dobrostivosti Boga, koji u svako vrijeme skrbi za potrebe i dobrobit Crkve, izabrao je Brunu, čovjeka istaknute svetosti, kako bi povratio kontemplativni život slavi njegove početne cjelovitosti. Stoga je utemeljio kartuzijanski red, koji je potpuno prožeo svojim duhom i opskrbio ga zakonima koji mogu učinkovito potaknuti subraću da slobodni od bilo koje vanjske službe i dužnosti brzo napreduju k nutarnjoj svetosti oporim, pokorničkim putem, te nagnati ih da ustraju s nepokolebljivim duhom u tom strogom i teškom životu. Poznato je da su kroz skoro devet stoljeća kartuzijanci tako dobro očuvali duh svoga utemeljitelja, oca i zakonodavca te, za razliku od drugih zajednica, njihovu redu kroz tako dugo razdoblje nisu bile potrebne ispravke ili kako oni kažu: reforme.

Skriven i tih apostolat kartuzijanaca

Tko nije potaknut na udivljenje prema ovim ljudima, koji su kroz cijeli život potpuno odijeljeni od ljudskoga društva, kako bi se u svojevrsnom skrivenom i tihom apostolatu zauzimali za vječno spasenje ljudi, prebivajući svaki u svojoj ćeliji, u samoći od koje se ne udaljuju niti zbog jednog razloga ili potrebe ni u jedno doba godine? U određene sate dana i noći okupljaju se u svetom hramu, ne kako bi psalmirali kao ostali redovi, već kako bi „živim i punim glasom“ sav i cjeloviti božanski časoslov ispjevali po njihovim drevnim gregorijanski melodijama, bez pratnje instrumenata. Kako neće milosrdni Bog uslišati molitve ove veoma pobožne zajednice koja vapi Bogu radi Crkve i obraćenja ljudi?

Ugled svetoga Brune i njegovog reda pri Apostolskoj Stolici

Kao što Bruni nije nikada nedostajalo poštovanje i blagonaklonost od strane našeg predšasnika Urbana II., kojemu je ovaj učeni i sveti čovjek bio učiteljem u reimskoj školi, a kasnije ga je kao vrhovni svećenik pozvao za savjetnika i okoristio se time. Na takav način kartuzijanski red, vrijedan pohvale zbog jednostavnosti, zajedno sa svetim, stanovito oporim životom, neprekinuto je uživao posebnu milost Apostolske Stolice. Ništa nije manja naša ljubav koju gajimo prema kartuzijanskoj zajednici i ništa manje ne priželjkujemo nego da se tako ljekovita ustanova sve više proširi i poveća.

Posebno značenje kartuzijanaca za naše vrijeme

Uistinu, ako su u svakom vremenu bili prijeko potrebni anahoreti u Crkvi Božjoj, u današnje vrijeme moraju naročito biti snažni, kada vidimo tolike kršćane, koji zapostavljaju razmatranje nebeskih stvarnosti, štoviše, potiskuju svaku misao o vječnom spasenju, dajući maha svojim žudnjama za zemaljskim bogatstvima i užicima tijela, te prihvaćajući i pokazujući u javnom i privatnom životu pogansko ponašanje koje je u potpunoj suprotnosti s Evangeljem.

Potvrda osude hereze aktivizma

Možda još netko misli da su kreposti, koje su pogrešno nazvane pasivnima, odavno zastarjele te da otvorenije i liberalnije vježbe aktivnih kreposti moraju zamijeniti drevnu disciplinu samostana. Ovo je mišljenje naš predšasnik besmrtna spomena Lav XIII. odbacio i

opovrgnuvši osudio u pismu *Testem benevolentiae* od 22. siječnja 1899. godine. Nitko ne može ne uvidjeti koliko je ono sramotno i štetno za nauk i praksu kršćanskog savršenstva.

Molitva i pokora više pridonose Crkvi nego rad u njivi Gospodnjoj

Lako je onda s druge strane uvidjeti da mnogo više napretku Crkve i spasenju ljudskoga roda doprinose oni koji vrše službu usrdne molitve i pokore, od onih koji pridonose radeći na njivi Gospodnjoj. Ako prvi ne bi s nebesa privukli obilje božanske milosti, koja će natopiti njivu, evannewski radnici ubirali bi mršavije plodove svoga napora.

Što Sveti Otac očekuje od kartuzijanaca

Teško je iskazati koliko nam veliku nadu i očekivanje nadahnjuju članovi kartuzije jer vidimo da su vršili pravilo svojega reda ne samo točno, već su i velikodušno slijedili poticaje duše. Budući da Pravilo lako privodi duše koje ga obdržavaju k višoj svetosti, nemoguće je da ovi redovnici ne postanu i usprave se kao moćni zagovornici za kršćanski narod kod toliko milosrdnog Boga.

Pohvala Crkve kartuzijanskim uredbama

Statuti, po kojima je kartuzijanski red upravljao, učinili su se našem predšasniku Inocentu XI., vrijednima da budu osnaženi „okriljem Apostolske zaštite“. Naznačujemo, kako sam on kaže, da ih je odobrio na poseban način Apostolskom konstitucijom *Iniunctum Nobis* od 27. ožujka 1688. U ovoj Konstituciji iščitavamo divne pohvale koje je naš predšasnik dodijelio kartuzijancima, koje imaju tim veću težinu što dolaze od vrhovnog svećenika, glasovitog po svome veoma svetom životu. Nije oklijevao napisati da su rimski vrhovni svećenici, njegovi predšasnici, taj red nazvali „dobrim stablom zasanim Gospodnjom desnicom na njive Crkve, koje neprestano i zaslužno rana obilnim plodovima pravедnosti“, a on „bio ganut dubokom ljubavlju prema imenovanom redu i tim osobama koje bez obustavljanja služe Gospodinu uzvišenom kontemplacijom božanskih stvarnosti“.

Razlozi sadašnje revizije Statuta

Sada je postalo neophodno prije spomenute Statute usuglasiti sa Zakonikom kanonskog prava, te su se članovi kartuzijanskog reda s pravom sudionitva, sabrali na generalni kapitul kako bi postigli ovo obostranim dogovorom. To su veoma dobro izvršili, te bez ikakvog okrnjenja biti života ustanove, poništene su odredene točke pravila i prakse stečene navikom koje su postale nekorisnima ili koje više nisu izgledale prikladne za ovo vrijeme; uz to je generalni kapitul nadodao odredene propise.

Dano u Rimu, pri Svetom Petru, 8. srpnja 1924., treće godine našeg pontifikata.